

Մանգրաւի Էքսքամբ
 1792 թԸՇՐԻՆԻ
 ՍԱՆԻ 7
 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ
 1878 ՆՈՅՄԱՐԵՐ 6
 1790 ՁԻԳԱՏԷ 22
 Ն. 3900
 ԱԼԱՅԱՐԱՆԿԱ ՆՈՅՄԱՐԵՐ 18

եռ նը ումուկնէն իրեն տալիս ինք սնէն
էկեզունէ հարով ֆոյցիկ դիւրիկով, արտաշէն
սովանէ զէ վարդտալի ուն զկէն ինչոս ելէ ո
իմ տիքնէ, սէնէր ոչ եւ, մէղքիւր ֆայիկ,
իմոյնիս օլունհաճազ միշտ տարա զարդ օ
լունհաճազ զատար եկեզունէ հարով չար ար
թըրտաճազ տրը :

— Զաթը հազարէն իստիւնսն թա-
րաքննան Աթոքնիսթան էսիրի շիր
Արի խանս կէօնտէրիմիշ օրան աթիւտէ-
քի մէթուպ, Մհապէտ տը վիճն զա-
գէթապընտա կէօրիւմիւշ տիր :

— Սէֆիրիմիւշ վուգու պուրան միւ-
լապաթընը հազարնտա կէօնտէրիմիշ
օրտուղունուզ պիր գըթա մէթու-
պունուզ պիր վիւսուլ, մաշի միւն,
տէրիւմիւշ պաւնա թէպիրի օրտուղուն :
Իշ պու մէթուպունուզտա, ինկի-
լիշ միւլէթի հազարնտա պէտան իթ-
միշ օրտուղունուզ էթըքարա տալա
վէ գաթան իշթիրաք իտէմէմ : Զիւն-
քի, պէն քէնտի հազարնտա սէօլէ-
յէրէք, ինկիլիւրտէն թէշէքքի իտէ-
ճէք հիշ պիր կէօնտա սէպէպիւմ օրտա-
տըղը կիպի, էսլաֆը մուաղղամըմ թա-
րաքննան տալա, ինկիլիւրտա տէվ-
լէթի տէշիհնտէ տալա իֆաթաթը
դալըք ճալիզէ վուգու պուրամիշ տըր-
ֆիշհազարէք չօքարըն, իշ պու մուհա-
րէպէտէ, ինկիլիւրտէն պիշիմէ ագ-
տա իթթիֆաք իտէրէք, օլ վիճէ իլէ
մուհարէպէ իլլէմէլէրի լաղըմ կէլտիկի
էթըքարնտա պուրունտուղարըն պի-
լիր իտէմէտէ, պուրարըն եանթաթա-
տա օրտուղարըն պէտանս մէթպու-
րում :

— Պէնիմ ճիւլունտումտան թա շու-
սաթաթ գաթար, մէճիւի վիւքէլամ,
խարիճտէն տալա մուալէնէթ պէքէ-
մէմիշ տիր : Մուհարէպէյի տալիւրէնի
մէմուլէն զալիր պիր նէթիճէ հուսուլէ
կէթիրմէնիս իտէ, պաղը տիւէյի մու-
աղղամա թարաքննան Բուսիտ տէվլէ-
թիւն իտէֆիւն մուալէնէթ իտիւմէյի-
նէ, վէ թաշիք թէպալիւնէթի սալթա-
նաթը Մէնիլյէմիշտէ պուրունսն իմա-
րէթիւրէն, րէֆի իվալի իտիւն իթմէ-
լէրիւն իսնտա իտէրիմ : Էլիւրի Բու-
սիտ ասքէրիւրի, եալընըգէտ մէյա-
նը հարպա տալիւ օրտ իտիւր, Տէ-
րիսապաթէթի զիւսաթար գըլան շէմիւն
զիւսալարըն կէօրիմէյի իտի : Էաթիւն
շու սըրաթա, պէն, ճէնապը Հազարն
միւրաթար իլաշիսիւնէ մուալէպաթ մէ
միւլէթապաթ իթ մէթիւքտէն պալաթա
պիր չարէ կէօրիմէնտում :

— Սուհ օլ ասալիշ խուսուսունս
կէլիւնէ, պու պապաէ հէնուզ հիշ պիր
գաթար իթթիլաթ օրտունամիշ տըր :
Էաթիւն հիւ հալտէ, ինկիլիւրտէ իլէ
միւնտալաթը տաթանէնիլի թէն-
տիտ վէ իլէյիւտ իլլէմէնիլի թալիւ-
նէ իլլէրիմ : Պիր թաթըմ Բուսիտ ֆէ-
սաթարիլէրիւն իլլէթալաթընս գաթը-
մաթընը :

— Սիլիւն, ինկիլիւրտէ իլէ աստէմի
իլլէթաթ իլլէթէ պուրունտուղունուզ
քէմալի թէնտալիլէ կէօրտիւրիմաթէն,
յու միւպաթէնէթէ պիր նէթիճէ վիւ-
տիրմէքիկէ տալ օլ իգաթա իլլէնէնէ-
կիմ : Անաթա սիլ, հարաքաթ վէ մու-
մէլաթընըտա սէրպէսթ օրուպ, վէ
յիւպէնէսիլ քէնտի մէնաֆիլիլի տա-
հա իլի պիւտիլիւնիլտէն, իշ պու մէթ-
թուպունտա մաթէտ, պէնի իտիւր-
ընըքա պըրաթմաթտան պալաթա պիր
լէյ տէյիլ տիր :

— Ճէնապը Հազարն հէր շէյի հիւսնի
իտաթէ պալաթարուն :

25 Մուհարրէմ 1292 (3 ինտըվ 1878)
ԻՄՁԱ

ԱՊՏ ԻՒԼ ԶՄՍԻՏ ԽԱՆ
— Գոնիլէ թարաքննան եունան
հուսուսուն օրմաթ թալիլ վէ մու-
րըղ արըղտա թէնէքքիւր օրունան
հուսուսուն, հուսուսուն թալիլիւնէ օլ-
մաթընտան, Պապը Ալիճէ օլ վէճէ
իլէ թաշիհի հուսուսուն մուալաթա-
թաթ օրունամաթաթաթ, վէ հիւն թըր-
հալա թարաքննան արալի թէր-
քիւն մուալաթաթաթ իտիւմէյիլ, Է-
րէրիա թարաքննան գոնիլիւնի թալ-
իւն իթթիլի մըգտարըն րուպունս
միւսալի մաշիլ իլէր օրունապիլէն-
լի, վէ եանիւննէ պը գոնիլաթաթ
մէսուտ տուր :

— Էլվիլիսի կիւն Մաղհար բաշա
հազարէթէրիւնտէն կէլէն պիր գըթա
թէլէկրաթնամէտէ, միւսալիլյէ հաղ-
րէլէրիւնի, Ֆիլէնէթ թարաքննան
տա պուրունտուղուն վէ օրալարտա էմ-
նիւնէթ ու ասալիլի իտէնի զէմըն-
տա վուգու պուրան իգաթաթաթ սէմ-
րէսիլլէ, Էհալի իլլէնսն իտիլիւրէք ա-
սալիշ հաթը օրտուղուն, վէ հիւ թա-
րաթա ասաթը իգաթ օրունտուղուն
պիւտիլիւրտէ տիր :

— Էլվիլիսի կիւն Զաթալա իտիւրի-
լաթաթընս Բուսիլ շիւմէնտըքէրի ի-
լէ պիր մըգտար ասքէր իլէ թօք վէ
ճէպիւնէ իրալ օրունամիշ տուր :

— Զաթալա իլէ Չօրու արաթըն-
տա մէվսուտ օրան իտիւր միւտա-
ֆաթ գոմանտան ֆէրիք Սէլալի բա-
շա հաղրէթիւրի Տէրիսապաթէթ կէլ-
միլլէր տիր :

— Սէլանիք ճիւլարընտա ճու-
մաթ թալաթարընտա զուհար իտէն
պիր թաղըմ Պուլարա էզըքաթ իլլէ-
րիւնէ իլլէ պէօլիւք ասաթիլի ճաշանէ
սէվթ օրունամիւշ, էզըքաթի մէրգու-
մէ պիր թաղըմ վէֆիւտաթ վէ էսիր

վիլէրէք տաղըմիւշ վէ էսիրիւր Սէլա-
նիքաթ թէվլէք գըլընմիւշ տըր :

— Իսլահաթը մալիկէ գոմիսիսուն-
նա, ինկիլիւրտա վէ Ֆրանսապաթ կէ-
լէնէք աղանըն րէյիսի սանի սըֆա-
թըն հալիք օրունաթարը, վէ շէրա-
յիլի իտիլիւտալէրիլլէ, տէրէնէյի
իլլէթիտարընտա տալիր հէնուզ պիր
գաթար վիլիլիւտիկի իշիտիլիւր տիր :

— Սիւրէյաթ վարօրու հիւսուսունու,
կէլէնտէ Գարաթէնիլլէ Անտուրու սահի-
լիւտ վազը ֆէթէշ նաթ մաշիլտէ գա-
րաթա օթուրուլ օրան Իտալիյի մալու-
սէնի Մուսուլ վարօրունու թալիլիւտէ
գուլանըմաթ իլլէրէ, էտէվաթը լաղըմիւշ
համիլէն, մաշիլի մէգքիւրէ կէօթիւրիւշ,
վէ էսնալի ալաթիլիտէ, Էանի հոկտ. 30
ուճու բազար կիլէսի, տէրթ ոսաթ տէ-
վաթ իտէն ֆուրթուն, տալիլալաղըն
պաղը մաշիլլէրիւն, վէ բէրվաթ թալիլալա-
րըն գէտէլիլ օրմալլէ, իլէն իլլէ թալիլ
թէրալալէն շէթիլիլ իտի : Նոյնմէր պիր
թալիլիլլէ թալիլ իտիլաթ պուրուպ,
բուսուլարըն թալիլիլ իթմէք իլլէ, Էէյ-
պիլի տաթա կիլմիւշ, վէ նոյնմէ Բիլիւնի
բէնիլիլիլ կիլիւր թալիլիլլէ, ճէպալիլի
պաղը Սէֆիւր վալիլիլի մաթիլիտէ պու-
րունամաթ իլլէրէ, Սիւրիլիլէ միւթէվիճի-
հէն հարէթիլ իլլէմիւշ տիր :

Սոն բօթա իլէ կէլէն Էլօրաթա դա-
գէթալարընտա կէօրիւլէն թէլէկրաթ
հալաթիլիլի տիր :

Տարթէպիլի (Հինտիսթանտա
տըր) 6 Նոյնմ.

Հինտիսթան վալիլիլիլի իլլէթիւ-
թունու, Ալի-Մէսիւր գալէսաթ գօ-
մանտանն իթա օրունտու :

Վալիլի միւսալիլիլ, Շիր Ալի խան
իլէ թէքար միւսալիլիլ վէ մուսալի-
լիլէն իլլէթաթ կէօրմիւշ իտէ տէ, գա-
պիլիլիլի էսիրիլիլ թէվիլիլ հարէթէթէ
մէթպուր օրտու : Սըր ճէմպէլիլիլ աս-
քէրի, միւսալիլիլ սըֆաթըլլա, Հին-
տիսթան վալիլիլիլ մաթիլիլիլ լա-
հօրտա պուրունամաթաթ տըր : Պուպաթ
վէ Մաթաթա ասքէրիլիլիլ Էէնի պիր
թըրգա, Ժէնիլալ Բէրիմօք գօման-
տալաթա պուրունտուղուն հալտէ Ժէ-
նէրալ Սիլիւրաթ գօրունս գուլիլիլ
իլլէթիւտաթիլիլ մաթաթընտա պուրունս-
նաթ տըր :

Բէշալիլիլիլ ասքէր իլլէ թըրգա-
թա միւսալիլիլ օրուպ, պիրի Բէշա-
լիլիլիլ, վէ տիլիլիլ, Նաթ-Ապաթիլիլիլ
իլլէթիւտա իտէնէք տիր : Սէնիհ ասքէ-
րիլիլիլ պիր մըգտար տաշա, Ժէնիլ
րալ Մօտ Փըրգաթընս իլալէ գըլըն-
նաթ տըր : Գիլիլիլիլ իլլէրէ իլլէ
գըլընսն թէտարիլիլիլ ճէտիլիլիլ

ասքէրիլիլ, Հինտիսթանտա ինկիլիլ
մէմուլարըն, Շիր Ալի խանտան կէ-
լէնէք ճէվապը քէնթ իթթիլիլիլիլ
կէօթիլիլիլ :

Շիր Ալի խանն վէլիլիլ ասքէր Ապ-
տուլահ խան վէֆաթ իթթիլիլիլիլ սոն-
րա, Էաթուպ խան մաշալստէն սալը
վէրիլիլիլիլ տիր : Շիր Ալի խան, Էնթ-
րիլիլիլիլիլ գօրգաթաթ, Էաթուպ
խանը հապաթէ զիւսաթէնէ թաթիլիլ
իտիտուր : Էաթուպ խանն կէօլիլիլիլ,
հէման ալիլ օրմաթ տէրէնէսիլիլիլ ֆէ-
նալալըն տըր : Շիր Ալի խանն, ճէլալ
Ապաթտան լալըրիլիլիլ իտիլալ, իտիլիլ
կէլիլիլիլիլ իտիլիլիլ Էաթաթընտա
իլլէթիլիլիլ պուրունտուղուն մուհաթ-
գաթ տըր : Բէննապաթաթ օրմաթ իլլէ-
թիլիլ գուհար իթմիւշ տիր, Աթիլիլ թօ-
նուլարը, իտիլիլիլ կէլիլիլիլիլ իտիլալա-
րա աթմաթ թալիլիլ իլէ մէշալալ տուր-
լունտա, 5 Նոյնմ.

Շիր Ալի խան, Հինտիսթան վա-
լիլիլիլ կէօնտէրիլիլ ճէվապաթաթ-
տէ ինկիլիլիլիլիլ տօթիլիլիլիլիլ
տալիլալ թաթաթ իտիլիլիլ իտէ տէ,
Հինտիսթան հիւսթիլիլիլիլ թալիլիլիլ-
գաթըն բէք չօք քէրիլիլ թէպաթիլ իթ-
տիլիլիլիլ, պու արգուսունու իլլէրա-
սէնս մուալաթաթ օրմաթընը, վէ
Էէնիլ պիր մուսալիլիլ ասքէրիլիլ հաղըր
պուրունտուղուն իլլէ պէրապէր, Բուսիտ
իլլէ իթթիլիլիլիլ մէվսուտ օրմաթընը կի-
պի, Բուսիտան պիր հէյնէթը սէ-
ֆաթիլ տալիլիլ իլլէթիլիլիլիլ պէտան
իլլէթիլ տիր :

Նէվալ Ղալամ Հիւսէյին խան,
Գապուլտէն ալաթիլիլիլ էսիր թարա-
քննան րիֆաթաթընս 30 սիւարի
թալիլիլ գըլընմիւշ տըր : Խանը միւսալի-
լիլիլ պիր ֆէնալաթ օրտուղուն հալտէ,
քէնտիլիլիլիլ մէսուլ պուրունամաթաթ
պու սիւարիլիլիլ էսիր թարաքննան
իլլէթաթ գըլընմիւշ օրտուղունտան, մէր-
գուլար տալիլ Ղալամ Հիւսէյին խան
տան, սալիլիլ հուսուսուն միւսալիլիլ-
թիլիլ միւսալիլիլ պիր իլլէ իտալիլ
ալմըլար տըր : Թալիլ խանը, ինկի-
լիլիլիլ մուալիլիլիլ իթմէթտէ օրուպ,
րալիլիլ ֆիւտաթ իլլէրէ անիլիլիլ քիւլի-
նէթիլ պուրաթալ սաթմիւշ, վէ ինկիլիլ
ասքէրիլիլ իլլէթաթ պուրունսն տէվէ-
լիլիլ տալիլ իթա իլլէթիլ տիր :

Ալի Մէսիւր ճիւլիլիլ քէշֆի-
Էաթիլիլ օրունուպ, պաղը մէվլէրա
գօմուն 15 գըթա իլլէր սաթըլըն տըր :
Շիր Ալի խանն, հէր պիրի կէտիլիլ
Էիլլէ նէթիլ օրաթաթ, 25 ալալ սիւարի
վէ պիր պաթարաթաթ Արմաթընիլ օլա-

ԶԻՆԿԵԱՆԷ ԳԸԶԸ
— 23 —
10
ՍԻՈՒՏԱՏ ԲԵՍԼ ՇԱՐԱԳԸ
ՎԷ ԷՍԻՐԱՍՏԱՏԻՐ ՍՈՒ-
ՃՈՒԳԼԱՐԸ

Ֆիլիլ, շու սոն սէօլիլիլ օլ տէրէնէ ճիւ-
տի պիր սէտա իլէ սէօլիլիլ քի, Ժօղէ,
տօթիլիլիլ Էլլէնսիլիլ օրմաթընը ան-
լաթարաթ, թէնսիլիլիլ միւսալիլիլ թէֆ-
թիլ իթմէլիլ պալաթաթ : Ալէ պու սըրաթա
Ֆիլիլ Էիլլէրաթ սէտա իլլէ :

— Ասալիլ, օն սէնիլիլ պիրի պէնիլ
չէրիլիլ օրտուղուն, հալաթ տալիլ մաթօր-
մուսուն :

— Ալլէն շէրիլիլ, պէն մի . . . լաթըն սու-
միւլիլիլ տէյիլ տիր :

— Նիլ իլլէն :

— Զիւնքի սէնիլիլ աղլէն օրտուղուն հալտէ,
պէն հիւ պիր շէյի կէլիլիլիլիլիլ :

— Հիւ պիր շէյի կէլիլիլիլիլիլիլ իլլէ, տիլիլիլ
սուն : Ալլէն ալլէ ֆիլիլիլիլիլ վէ զիւ-

րիլիլ օլ սէպաթըն նիլ տիրիլիլ : Պուսիլ-
տան մաթաթ, տալա նիլ կէլիլիլիլ իտիլիլ
Ալլէ, պէնիլ զիլալիլ Ժօղէմ, իլլէթ միւս-
տիլիլ Էսիրիլիլիլ պու պիրիլիլ տէֆա տըր
քի, սէնիլ պիր աղլընըգէտ սէօլ սէօլիլիլ
իլլէնիլ իտիլիլիլիլ :

— Լաթըն, պէնիլ իլլէթիլիլիլ միւսալիլ
օրտուղուն իտաթա իթթիլիլիլ իլլէթաթ
ֆէյիլ հալաթիլիլիլ, ալլէն տէրէնէն սէն-
տէ տէ օրտուղուն պալաթա, սէնիլ աղլէն
տալիլ վար իտիլ :

— Աղլէ . . . աղլէ . . . տէտիլիլ
իլլէր տալիլիլ հիւսուսուն, կէօրիլիլիլ քի, շու
աղլէ մէսէլիլիլ սէնիլիլ զիլիլիլ իտիլիլիլ իթ-
միւշ օրմաթ տըր, վէ սէն, Էհէմիլիլիլ օլ-
մաթան շու բարա լաղընըգէտ տալիլիլ
պէնիլ պալաթա վարօրալընս գաթար վիլ-
միլիլիլ : Պաթաթ պու իտաթունս պէն կի-
վիլիլ հիւս իթմիւշ իտիլիլ : Պիւսալիլ ալլէյի
պուրունտուղուն զալիլիլ րուսուլաթը
թիլիլիլ իթթիլիլիլիլ, լաթաթիլ Էիլլէրաթ
մէ վարօրալընս օրտուղուն, վէ սէնիլիլ,
միւսալիլիլ պիւսալիլիլ մուսալիլիլիլ, վէ
պէնիլ տէ քէնտիլիլ քէնտիլիլ իլլէթիլիլ օլա-
րաթ, իլլէթիլ իթմիւշ պուրունտուղուն շու
սէֆիլ սէրմանէյի նաթարը իթթիլիլիլ ալ-
աթմ : Հաղընսիլիլ վէ տալիլիլ իլլէթիլիլ
գաթընս, գաթաթընս վարօրալընս Էաթը
պի Էաթը րալալալընս լաղըն իտիլ : Լաթըն
պէն պու Էաթաթ հարէթիլ իտիլիլ Էիլլէրաթ,
վարօրալընս մէպուրէյիլիլ իլլէ գըլընս թաթ-

սիմ իտիլիլ, պուրունս իլլէ գըլընը քէն-
տիլիլ ալլէ օրտուղուն : Էիլլէ կէօրիլիլիլիլ
ա, պու սէնիլ օլմաթ տալիլիլ տիր :

— Նիլիլիլ, տէտիլ Ժօղէ, պանս հաթ
իթմիլ իտիլիլիլիլ միւսալիլ վարօրալընս
գաթար տըր :

Պու սէօլ իլլէթիլիլ, Ֆիլիլ, ուճարը
պաղը օրաթաթ, Էաթընսիլիլ իլլէթիլիլիլ
մէվսուտ օրան պիլիլիլ պիր տէֆիլիլիլ ալաթ :
Պու տէֆիլիլիլիլ պիլիլիլիլ սահիլիլիլիլ
ուզընս սիւթիլիլիլ իլլէ րալալալար մու-
հարիլիլ իտիլ :

Ֆիլիլ, քէնտիլիլիլ րալալալարըն շալիլ
օան էն սոն րալալալ իլլէթիլիլ րալալալը-
նը վալ իլլէ :

— Էու Էսնաթ իլլէթիլիլիլ իլլէ միւսալիլ
մալիլ տըր, իտիլիլ սէնիլիլ հիւսուն պիր մի-
ւսուն տուր, տէտիլ :

Ժօղէ, օթուրունուղուն սանտալիլիլիլիլ
սըքաթաթաթ, արտ արտա տէրթ տէֆա,
վէ տալիլիլ սէնիլիլ Էիլլէրաթ չըգաթարաթ,
— Պիր միլիլիլ մու, պանս պիր միլիլիլ
մու միլիլիլ իտիլիլիլիլ, տէնու սիւալ
իթթիլիլ :

Ֆիլիլ, պու սիւալ իլլէթիլիլ, Էիլիլ օլ
տէրէնէ շիտաթիլիլ տէֆիլիլիլ իտիլիլիլ
վարօրաթ քի, Էաթընսիլիլ իթթիլիլիլիլ
լաթը, վէ մէվլէրա սիւալիլիլ ճէվալալ վիլիլիլ
— Ասալիլ, սէնիլ իտաթը իտաթիլիլիլ ի-
միլիլիլ, սանս գալ տէֆա թէթալալալալ
քի, պէնիլ սանս վիլիլիլիլ, պիլիլիլ պիր

լէյիլ օրմաթընս պալաթ, հաղընս սէ-
նիլիլ հիւսուն պուրունսն պիր մըգտարըն ճէ-
սիլիլ տէ, քէնտիլիլ ալլէթօթօրում :

— Ալլէ իտիլիլիլիլիլ սէօլիլ, տէտիլ Ժօղէ,
ֆաթաթ պէն Էաթաթալընս պիրիլիլ, մէգ-
քիւր պիր միլիլիլ իտիլիլիլ, վէ ալալ
գաթար իթմէթիլիլիլ :

— Պէնիլ տէնիլ, տօթիլիլ, տէնու պէ-
տան իթթիլ Ֆիլիլ, պիր ալ սիւթիլիլիլ
սէնս, աղըր վէ միւլէթիլիլիլ պիր ուտա
իլլէ քէլաթա պալաթաթաթ, պուրունտու-
ղունս շու սաթաթ, մուսալալ պիր սաթաթ
օրուպ, միւսալալ պիլիլիլ պուրունսն մէր-
պուր տուր : Տիւսաթաթ պիրիլ, Էէլիլիլիլ-
րիլիլիլիլ թէֆիլիլ իտիլիլ պիր շէյի վար իտէ,
օլ տալիլ շու սըրաթա վաղը օրան հալ տըր :
Ֆիլիլ հաղընս պէն Էսիրիլիլիլ սէնիլիլ ուզընս
նա ֆիլիլ իտիլիլիլ Էիլլէրաթ, լաթըն
Էիլլէրաթ իտիլիլիլ Էիլլէրաթ սէն շու րէտա
տիլիլիլ իտիլիլ իտիլիլ օրտ իտիլիլ, սէնիլիլ
մուհալալիլիլ իլլէ իտաթաթաթաթաթ, զիլա
գալալիլիլիլ, մուհալալիլիլ վէ գաթալալալ
Էիլլէրաթ, թէնսիլիլ վէ իտաթիլիլիլ տուր-
ղունս իտիլիլիլիլ :

Պու սէօլիլիլիլ սէօլիլիլիլիլ սըրաթաթ,
Ժօղէ պալաթ Էիլլէ օրուպ, Ֆիլիլ իտէ քէ-
լաթիլալ տէվալ պիրիլ :

— Նաթըր գաթար իտիլիլիլիլ տէտիլիլ
րանտուր, գաթար իտիլիլիլ, Էիլլէրաթ լաղըն
տըր, Էիլլէրաթ Էիլլէրաթ տըր . . .

տրիկ կիպի, պու մաստէնին տախի
թաղէրը բէն, թէկէրաֆ կէտնա-
րիէնէն ի քառսէ պուրուրուռ տուր :
— Այմանեա իմէրաթօր ֆամիլ-
եանքն ընտանի պուրուրան Հանս-
ֆէնսթանքն նամ ֆօթօկրաֆ, մէր-
հուս Մէհէմէտ Ալի բաշանքն ճէսա-
մէթի թապիլէնէն տէ օլարագ, միւ-
քէմէլ վէ միւղէյէն պիր բէսմինի
չըգարըպ, խաղիբայի Շահանէնէ
թագտիմ օլունմագ իւզրէ, սատրա-
ղամ հազրէթլէրինէ իրաւ իլէմիշ տիր :
— Ճումասա իրթէսի կիւնքն նիսիէ-
միդտէ, էրզըրու միւրիսի իսմայիլ բաշա
հազրէթլէրինէ իւր թագուր ասքէր
իւէ Տէրիսատէթէ կէտիկինի եազ-
մէշ իսէք տէ, միւլարիլէյհ հազէթլէ-
րինի Տէրիսատէթէ կէտիկինին աս-
լը օլմանըպ, հազըգաթիմ հալ Լօյտ
գուսթանեաք վաքօրլարընտան պիրիյ-
լէ, թրապընտան օլ'ր թագուր աս-
քէր վիրուտինտէն իւարէթ զալմէշ
տըր :

— Շուրայի տէվլիթտէ բէք չօգ զէման-
տան պէրու թէրթիւ օլունմագտա օլան
հազըգաթ տախի վէ ճէգաթն ընտուր մու-
հաթէմաթ գանուրար, պու բէրրէ իրմալ, վէ
պունարըն նէշու թաթպիլի գըմնըն-
տա իրաւէյի սէյիյէնէն իսթիհնալ օլուն-
մագ իւզրէ պուրուրուրուրտան, հէյէն-
թի տախիէնէն եազընտա թէշըլաթիմ ճէ-
տիսէնէն իսթիստար գըլընմագ, վէ բու-
էստա վէ ազայի մէհաթիմին իսթիստա-
թը իլին, պիր մէհլիսի իսթիստալ հիւ-
քեաթ թէշալաթի, վէ թէշիլիլի ալքեմաթ
իլամաթ ընտուրուրուր, պուգա պիր գայի-
տէնէ իսթիլը, վէ վիլաեաթ մէհաթիմ նի-
ղալմամէյի թէշըլաթի մէրէգիլէն
թէշիլիլի, թէշիլիլի թէշըլաթիլա, թա-
յիլինի մէրաթիլի վաղայիլի, վէ թան-
գիլի գալայիլի բէլայիլի, ինքաթը մէհ-
պուրէ ճիւղիլիլի տէ պուրուրուրուր վա-
զըթ զազէթալմագ օլունմուռ տուր :

ԲԷՍՄԻ

Պալըգիսանէ մուսմէյիլ ընճա պա-
զը տըլընտուրուր, վէ հաթըլաթի
վաղըստընճա բէք չօգ մէքթումաթ
վուգու պուրուրուր իսթիստէթ օլուն-
մագտա օլունմուրտան, պու պապտէ
մաթիմաթ օլունմուրտան մէքթումաթ
մէրիլիլի մէյիտան չըգարան օլունմուր
նիգաթման թէվիլիլի զահիրէ ինքաթ
օլունմագ հաթըլաթի մէքթումէնին
եհիլաթէ պիր իսման քէնաթիլիլի վիր-
լէնէյի սուրէթի բէսմինէն իւրն օ-
լունմուր : Էմինի Բուստումաթ
Զիւսի

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւն Ս. Պատրիարք հազրէթլէրի
Ֆէնէր բաթըլիլիսանէնէն ազիմէթ
խաթէր, Էմինի Բուստումաթի իսթի-
տի հազրէթլէրինի թէպիլիլի իլէմիշէր
տիր :

Երէկ իստան Ժողովը Ս. Պատրիարք
հօր նախագահութեամբ գումարուե-
լով ինչ ինչ մասնաւոր խնդրոց կար-
գադրութենէն զատ՝ հետեւեալ որո-
շումները քրաւ :

1. Ազգային Հիւանդանոցի Հոգա-
բարձու քննարկ :

- Բովանդէս է ֆ. Էսայեան
- Տիրոն » Կիւմիւրիկերտան
- Տիրոն » Գարամանեան
- Պերոս » Մէրսինեան
- Պարիս » Սըլաւեան
- Սերուր » Կիւլպինկեան
- Միւրալ » Յակոբեան

- Տ. Ռաֆայէլեան »
- Տ. Թիւրապեան »

2. Մշտ վանահօր և միաբանութեան
միջեւ ծագած խնդրոյն համար քննիչ
կարգեց Տիգրանակերտի առաջնորդ
Դեր. փիլիպպոս եպիսկոպոսը փոխա-

նակ Բաւնարուս վարդապետին՝ որ Էջ-
միածին ուղևորեր է :

3. Քիլիկի վիճակը քննելով սովին ա-
ռաջըն առնելու համար հարկ եղած
միջոցներն անմիջապէս տեղեկագրելու
պաշտօնով քննիչ մը ղրկելու համար
կարնոյ Գեր. Առաջնորդին գրել որո-
շեց, հրահանգ տալով որ Կարնոյ կու-
սակալին ղրկէ պէտք եղածն 'ի գործ
դիւր տալու հոգ տանի, և քննութեան
արդիւնքն հոս տեղեկագրէ անյապաղ :

Երէկ քանի մը Սեբաստացիք լուր
տուին Ս. Պատրիարքին թէ Սեբաս-
տացի վարդ. ան անուն անձն 'ի Պօլիս
ժամաներ է :

Մարդուանէն, Մարաշէն, Տիգրա-
նակերտէն, Սեբաստայէն և Հայաս-
տանի զանազան գաւառներէն Պատ-
րիարքարանի ծանուցուած ծանր ան-
կարգութեանց և հարստահարութեանց
համար Ս. Պատրիարքն ազընթագքեր
մը գրեց առ Բ. Դուռն : (Մասին)

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Տնօրէն—Խորհրդոյ
Ազգ. Բարեգործական Ընկերութեան

Մեր ազգին ներկայ դժբաղդ կա-
ցութիւնը արագապէս դարմանելու
համար առաջարկեալ բազմազան մի-
ջոցներուն մէջ կարծեմք առաջին տե-
ղը կը բռնեն ընկերութիւնը, որք նը-
պատակ ունին ընդհանուր դաստիա-
րակութեան օգնել և խաւարը վանե-
լու ուղիատիլ :

Ժամանակի հարկը ստիպողական է.
անհատական ամուլ ջանից պէտք է
յաջորդել ընկերութեանց հաւաքական
ջանք, որպէս զի կարելի ըլլայ զօրա-
ւոր մղում մը տալ ազգային վերածնու-
թեան մեծ ձեռնարկին, և ազգին
վերկուրիւնը իրագործել :

Հաւատարմ քան է, որ եթէ Հայք
գէթ այսուհետեւ դիտան միաբանա-
կան ոգով համախմբիլ սոցա գրօշին
տակ՝ որոյ վրայ տգիտութեան դէմ
պատերազմ նշանակուած է, շատով
պիտի կրնան իրենց բազմադարեայ ա-
ղետները դարմանել, և Արեւելքին մէջ
իրենց արժանաւոր դիրքն ունենալ :

Աւարտութեամբ կրնանք որ տեղ-
ւոյս Եզգ. Բարեգործական Ընկերու-
թիւնն ալ որ 14 տարիէ 'ի վեր կը շա-
րունակէ, և որոյ նպատակը՝

Ա. Տեղւոյս երկօրեայ վարժարա-
նաց յառաջդիմութեանը նպաստել,
Բ. Որ և աղքատիկ տղայքը նիւ-
թապիս և բարոյապէս խնամել, և

Գ. Ընթերցասիրութիւնը ժողովրդ-
եան ամէն կարգ երու մէջ ընդհանրա-
ցընել է, այս անգամ վերակազմեալ
կուգայ Ազգ. Իւստուրութեան կենսա-
կագործին մէջ իւր բաժինը ինկած աշ-
խատութիւնը կատարելու, վստահազ-
գասիրաց ձեռնուրութեան վրայ, և ու-
րովհետեւ ընկերութեան մը զարգաց-
ման ու տեւականութեան գիւտաւոր
տարրն իւր հաստիքից կանոնաւոր հա-
ւաքումն է : Նորընտիր Տնօրէն—Խոր-
հուրդս խել մը անյաջող փորձերէ իւ-
րատեալ ընդհանուր ժողովոյն յանձ-
նարարութեան համաձայն որոշեց շա-
բաթական տուրքերը ընդհանուր հա-
ւաքի մը ձեռամբ գանձել, որ գան-
ձանակ 'ի ձեռնին պիտի ներկայանայ
իւրաքանչիւր բաժանորդի, և ընդու-
նած միաբանի փոխարէն տպեալ Ան-
դորըադի մը պիտի յանձնէ :

Հաւաքին պարոն Սարգիս Մա-
նուկեան պարտաւորութիւն ստանձ-
նած է շաբաթ և կիրակի օրերն՝ յա-
ռաջիկայ նոյնմ. 1 էն սկսեալ, դիմել
այն ամէն բարեխնէր անձանց որոյ ա-
նուններն իւր ձեռքի տակերն մէջ նը-

շանակուած են իւր անգամ Բարեգոր-
ծական—Ընկերութեան :

Տնօրէն—Խորհուրդս սոյն յայտա-
րարութեամբ հրահէր կը կարգայ ըն-
կերութեան բոլոր բարեխնէր անդա-
մաց, որ իրենց ստորագրած մէկ կամ
աւելի բաժինները (մէկ բաժինը 20
փարայ է) բարեհաճին անխափան վը-
ճարել յիշեալ հաւաքին, և կը յոր-
դորէ ամէն պատուարժան Հայերը,
որ սոյն ազգօգուտ ձեռնարկութիւնը
յարատեւ վիճակի մը մէջ դնելու հա-
մար իրենց նպատակը չը զանան յօգուտ
ընդհանուր դաստիարակութեան և
աղքատիկ տղայոց որք իրենց ապա-
գայն պատրաստելու համար ընկերու-
թեան օժանդակութեան և խնամոց
կը կարօտին :

Տնօրէն—Խորհուրդս գիտնալով որ
մեր Պօլսեցի եղբարք ևս յօժար են
միշտ ազգին օգտին ծառայող ամէն
բարեխաւակ ձեռնարկութիւն քաջա-
լերելու, կը ծանուցանէ թէ կրնան ի-
րենց նուէրները (դասագիրք, օգտա-
կար մատեանք, դրամ ևն.) յանձնել
Մասիս, Թէրեֆմանէ—Փքեար, Լրա-
գիր և Մանգուլի լրագրաց գրասեն-
եակները, կանխաւ վստահ լինելով որ
յանուն ընկերութեան եղած որ և է
նպատակ բուն իւր նպատակին պիտի
գործածուի :

Այս առիթիւ անօգուտ չեմք հա-
մարի յաւելուլ որ Տնօրէն—Խորհուրդս
ընկերութեան մի գլխաւոր նպատա-
կին գործադրութիւնն ալ փութացնել
ուզելով ընթերցարանի մը հաստատու-
թեան պէտք եղած միջոցներուն պատ-
րաստութեանը զբաղած է, և կը յու-
սայ որ քիչ օրէն պիտի կարենայ բա-
նալ զայն, ուր պիտի գտնուին առայ-
ժմ Ազգային կարեւոր օրաթերքը և
օգտակար գրեանք : 'ի Գիմաց
22 հոկտ. 1878 Տնօրէն—Խորհրդոյ
'ի Նիկոմիդիա Ազգ. Բարեգ. Ընկե.
Ատենադպիր Ատենապետ
Յակոբ Տ. Ներսիսեան Մարտիրոս Գ.
Փափագեան

ՍԱՐԱՅԻՅԷ

Լօնտրա, 16 նոյեմ.	
Ինկիլիզ քանսուլէտի	96 1/16
Էստամը Ուսումի աշըլտը	41 13/16
» » գարանտը	41 13/16
1865 իսթիգրաղը	45 3/4
1869 »	45 1/2
1871 »	52 3/4
1873 »	43 3/8
1872 (Պօն տիւ Թրէգօր	
(Սէրի Ա. Բ.)	22 1/2
Օսմանը պանգասը	9
Րուսիա իսթիգրաղը 1873	83
Սըսըր իսթիգրաղը պիւրէշիւ	53 3/4
» իսթիգրաղը	72 7/8

Բարիս, 16 նոյեմ.	
Յրանաղ ֆօնտուու 5 0/0 ք. գ.	412 71 1/2
» » 3 0/0 Սօր-	
» » թիսմանը	76 70
» » 3 0/0	79 12 1/2
Էստամը Ուսումի աշըլտը	41 97 1/2
» » գարանտը	42 2 1/2
Պարտաւոր սօնրա	
65 իսթիգրաղը	80
69 »	78 75
73 »	68 75
Րուսիա չըմէնարթիւր սէհիլէրի	48 50
Օսմանը պանգասը	481 25
Իսթիգրա ֆօնտուու	75 65
Սըսըր ֆօնտուու ք. գ.	270

Բարիս (Ուսումի) 16 նոյեմ.	
Յրանաղ ֆօնտուու 5 0/0	412 65
Էստամ Ուս.	42 05

Վիեննա, 16 նոյեմ.	
Աճիօ	400
Լօնտրա լեզերինէ գամպիալ	416 40
Րուսիա չըմէնարթիւր	23 40

Գ. Լ. Ա. Բ. Ի. Ա. Ս. Ս. Ը	
Էստ. Ուս. 4 նոյեմ.	աշըլտ 43 2
Էստ. Ուս. 6 նոյեմ.	սապիւ 42 35
» » Էստ. Էստ.	43 5
» » Էստ. Էստ.	43 1 1/2
» » Սապիւ 7 1/2 տէ	43 3
Իսթիգ. 63 (Սուրթու) 6 0/0 ֆր.	72
» » 65 (Սուրթու) 6 0/0 ֆր.	75
» » 69 (Բիւար) 6 0/0	72
» » 72 (Պօնտիւրէր ֆր.) 9 0/0	21 1/2
» » 73 (Բիւար) 6 0/0	65
Րուսիա չըմէնարթիւր 3 0/0	47 25
Բէքոր	ֆր.
Հէվալտիւ	ֆր.
Ազգ. ֆայիլի	0/0 44

Ա. Գ. Ս. Ս. Ս. Ա. Բ. Ը	
Քրէտի մէնէր. 6 0/0	Լ. Օ. 4 35
Սոսի. Ժէն. 6 0/0	Լ. Ս. Գ. Բ. 4 25
Իսթիգրա Պանգասը	գ. ք. 6 40
Սոսիլիլ 0/0 թօման Լ. Ս. Գ. ք.	3 4
Թրանսիլ 5 0/0	Լ. Գ. ք. 4 50
Լալիլի (մատէն) ք. ք. ֆր.	68

Ա. Գ. Ս. Ս. Ս. Ա. Բ. Ս. Ս. Ը	
Օսմանը լիւրաւը 400 չըլաւ	Ղր. Գ. 109 20
Ինկիլիզ լիւրաւը	87 45
Յրանաղ ալթուսու	89 22
Բօլ	
Գըրըմից ալթուսու	51 40
Պէնաղ մէնտիլի	ֆարգը 6 33
Էթալիլ	ֆարգը 21
Պէնաղ	ֆարգը 20 20
Պագը	ֆարգը 81
Իսթիգրա ֆայիլի ֆարգը	9 36

Գ. Ա. Ս. Ս. Ա. Բ. Ս. Ս. Ը	
Էն Էստ. Էստ.	345 50
» » Էստ. Էստ.	342 50
» » Սապիւ 7 1/2 տէ	345
Եւրոպ. ֆայիլի պագըր Կիսաղը	իւ 51

ԻԼԱՆԱԹ

Թորանէյի ամիրէ իչին միւլա-
եաթնա իւզուլմ կէօրիւնէն օն պին
օգգա ալթը նիւմէրօ չինլօնու, Էր-
կիւմիլիք սիմ մէնտիլիլի երկրմի զու-
րու իթիպարըյա, պէհէր գըլլէսի
ալթը զարու Օն բարատա թալիպի
իւզըրինտէ գալլըշ օլունմուրտան, վէ
9է սէնէսի թըլլինի սանին սօգուղուն.
ճու բէնճէնպիս կիւնը գարարը
գաթիսի վիրիլէնէնկիւնտէն, ֆիլի մէհ-
քիւրու թէնըլիլ իլէ իթաեէ թա-
լիպ օլունմարըն, Էստ. մէհքիւրէ գա-
տար թորիսանէյի ամիրէ մէնտիլիլի
միւրտաւաթ իլլէմէլէրի :

Թորանէյի ամիրէ ֆապրիգալա-
րը իչին մուպաաեաթնա իւզուլմ կէօ-
րիւնէն իքի տէֆա գալպուրտան կէ-
չիլիլիլի պէչ պին թ օնէլաթօ պիրիսի
ինկիլիզ Նիւգասթըլ մատէն քէօմիւ-
րիւնէն միւնագատարը պիլ ինքա,
պէհէր թ օնէլաթսու երկրմի տէօրթ
չիլին օն պիր բէնտէն թալիպի իւզէ-
րինտէ գալլըշ իսէ տէ, թալիպի միւ-
մալիլէյի տէօրիլթօ օլունմագ, պա-
տիլի էմրտէ էվաֆը մէհքիւրէնէ մու-
վաֆը սուրէթտէ իթա իթմիշ էսկի
մուգալլէլտէն օլան պին թ օնէլաթօ
քէօմիւրիւ, մուգալլէլտէ մուսթիլիլի
պուրուլ, վիրէմէտիլի, եանի մաղա-
գաթնտան վէ սէֆիլէտէն իթա իթ-
մէք իսթէտիլի քէօմիւրիլէր, մուգա-
լլէլէյի մէսուրտէնէ զայրի մուվաֆը
իտուկի ինտըլ մալիլէնէն թէհադգուգ
իթ տիլիլի ճիհէթլէ, ուսուլէն գապուլ
իտիլմէյիպ, սօգսան տէօրթ սէնէ-
սի թըլլինի սանիսին իսթիլընէ կիւ-
նիլ թէքարը միւնագատարըն ինքա.
սընա մէհպուրիլէթ հաթըլ օլունմուր-
տան, իթաթնա թալիպ օլունմարըն,
նիւմուրէնիլի կէօրիւլ, չըլայիլիլի
անլաւադ իւզըն, Էստ. մէհքիւրէ
գատար թորիսանէյի ամիրէ մէնտիլիլի
միւրտաւաթ իլլէմէլէրի :